

Mano istorija ir kodėl jums reikia šios knygos

Kai tik atsiduriate tarp daugumos, metas stabtelėti ir pamąstyti.

– *Markas Tvenas*

Tas, kas gyvena pagal išgales, aiškiai neturi vaizduotės.

– *Oskaras Vaildas*

Mano delnai ir vėl prakaituoja.

Žvelgdamas į grindis, kad neakintų šviesos palubėje, niekaip negalėjau patikėti, kad esu vienas geriausių pasaulyje. Mano partnerė Alicija mindžikavo, mudviem stovint eilėje su devyniomis kitomis poromis, atrinktomis iš daugiau kaip 1 000 varžovų iš 29 šalių ir keturių žemynų. Buvo paskutinė Pasaulio tango čempionato pusfinalių diena, ir mes turėjome paskutinį kartą pasirodyti prieš teisėjus, televizijos kameras ir džiūgaujančią minią. Kitos poros kartu šoko vidutiniškai po 15 metų. Mudu tik penkis mėnesius nepailsdami treniruodavomės po šešias valandas, o dabar atėjo metas parodyti, ko išmokome.

– Kaip laikaisi? – patyrusi profesionali šokėja Alicija paklausė manęs ryškia Argentinos ispanų kalbos tarme.

– Nuostabiai. Kuo puikiausiai. Paklausk, kokia graži muzika. Pamiršk minią – jos čia išvis nėra.

Tai buvo ne visai tiesa. Buvo sunku net protu aprėpti 50 000 žiūrovų ir tvarkos palaikytojų *El Rural* – didžiausioje Buenos Airių parodų salėje. Pro tirštą cigarečių dūmų rūką vos galėjai įžvelgti stūksančią minią tribūnose ir visur, kur tik buvo laisvas grindų lopinėlis, išskyrus brangiąją 30 × 40 colių aikštelę viduryje. Pasitaisiau dryžuotą kostiumą ir paglamžiau mėlyną šilko skepetą, kol supratau, kad tiesiog nenustygstu vietoje.

– Nerviniesi?

– Nesinervinu. Nekantrauju. Tiesiog pasilinksminsiu, o paskui kaip bus, taip bus.

– 152 numeris, jūsų eilė.

Mūsų palydovas savo darbą padarė, dabar mūsų eilė. Žengiant ant medinės pakyls, sukuždėjau Alicijai mudviejų slaptą pokštą: „*Tranquilo*“ – nesijaudink. Ji nusijuokė, o aš kaip tik tą akimirką pamaniau: „Kažin, ką gi aš dabar daryčiau, jei daugiau kaip prieš metus nebūčiau metęs darbo JAV?“

Mintis tik šmėkštelėjo ir pradingo, kai pranešėjas per garsiakalbį paskelbė, aidint minios plojimams: „Pareja numero 152, Timothy Ferriss y Alicia Monti, Ciudad de Buenos Aires!!!“

Atėjo mūsų eilė, ir aš tiesiog švytėjau.

Šiuo metu man labai sunku atsakyti į pagrindinį amerikietiško klausimą, ir labai tuo džiaugiuosi. Jei taip nebūtų, dabar nelaikytumėte rankose šios knygos.

– Tai kuo gi tu užsiimi?

Jei sugebėsite mane surasti (nelengva) ir atsižvelgiant į tai, kada paklausite (geriau neklauskite išvis), aš galbūt būsiu motociklų lenktynininkas Europoje, naras prie privačios salos Panamoje, ilsėsiuosi po palme po trejų kimbokso varžybų Tailande arba šoksiu tango Buenos Airėse. O gražiausia – aš ne multimilijonierius ir visai nesistengiu juo tapti.

Niekada nemėgau šito vakarėlių klausimo, nes jis atspindi epidemiją, kurios auka ilgai buvau ir aš: kai pareigybių aprašymas apibūdina žmogų. Jei dabar manęs kas nors to paklausia bent truputį nenuoširdžiai, savo paslaptinę gyvenimo būdą paaiškinu paprastai.

– Aš – narkotikų prekeivis.

Dažniausiai tuo pokalbis baigiasi. Tai, žinoma, nėra tiesa. Visa tiesa per ilgai užtruktų. Kaip galėčiau paaiškinti, kad tai, ką veikiu su savo laiku, ir tai, iš ko uždirbu pinigus, yra visiškai skirtingi dalykai? Kad dirbu mažiau negu keturias valandas per savaitę ir per mėnesį uždirbu daugiau negu anksčiau – per metus?

Dabar pirmą kartą papasakosiu tikrąją istoriją. Joje minima tyli subkultūra, vadinama „naujaisiais turtuoliais“.

Ką daro eskimo jurtoje gyvenantis milijonierius tokio, ko nedaro mažučiam kabinetuke tupintis? Laikosi neįprastų taisyklių.

Auksas eina iš mados. Naujieji turtuliai (NT) yra tie, kurie atsisako atidėti gyvenimo planus ir susikuria prabangų gyvenimo būdą dabar, naudodamiesi svarbiausiais NT ištekliais: laiku ir mobilumu. Šį meno ir mokslo mišinį pavadinsiu nauju gyvenimo būdu.

Pastaruosius trejus metus keliavau tarp tų, kurių pasaulio kol kas nėra neišsivaizduojate. Užuoat neapkęntus tikrovės, parodysiu, kaip padaryti ją priklausomą nuo jūsų valios. Bus lengviau, negu atrodo. Mano kelias nuo baisiausiai persidirbusio ir uždirbančio gerokai per mažai kabinetuko gyventojų prie NT yra ir keistesnis už pasakas, ir – kai iššifravau kodą – nesunkiai pamėgdžiojamas. Pateiksiu receptą.

Gyvenimas neturi būti šitoks sunkus. Tikrai ne. Dauguma žmonių, taip pat ir kadaise aš, per daug laiko iššvaistėme, mėgindami įsikalbėti, kad gyvenimas privalo būti sunkus, kad kasdien nuo 9 iki 17 val. privalome griežti dantimis, o už tai (retkarčiais) atsipalaiduoti savaitgaliais ar per retas atostogas, kurias užtęsę per ilgai, galime netekti darbo.

Tiesa, bent jau ta, kuria aš gyvenu ir dalijuosi šioje knygoje, yra visai kitokia. Parodysiu, kaip nedidelis pagrindis naudoja ekonominį rankų miklumą ir daro tai, kas daugumai atrodo neįmanoma – išnaudoja valiutos kurso skirtumus arba pritaiko savo

gyvenimui išorinių paslaugų pirkimo metodą ir prapuola.

Jei atsivertėte šią knygą, tikriausiai nenorite sėdėti prie rašomojo stalo, kol sulauksite 62. Kad ir kokia būtų jūsų svajonė – nustoti bėgti kaip voverė rate, svajonių kelionė tikrame gyvenime, ilgalaikės klajonės, pasaulio rekordai ar tiesiog milžiniškas karjeros pokytis – ši knyga suteiks jums visas priemones, kurių prireiks jai įgyvendinti čia ir dabar, o ne vis nežinia kodėl tostančioje „pensijoje“. Yra būdas, kaip gauti atlygį už sunkų viso gyvenimo darbą, nelaukiant jo pabaigos.

Kaip? Viskas prasideda nuo paprasto skirtumo, kurio žmonės dažniausiai nepastebi – 25 metus ir aš nepastebėjau.

Žmonės nenori *būti* milijonieriai – jie nori patirti tai, ką, jų manymu, galima gauti tik už milijonus. Dažnai minimos slidininkų trobelės, liokajai ir kelionės po egzotiškas šalis. Gal norėtumėte trinti bambą kakavos sviestu, drybsodamas hamake ir klausydamas, kaip bangos ritmiškai tekšena į jūsų namelio meldų stogu verandą? Skamba viliojamai.

Svajonė – ne milijonas banke, o jo neva lemiamas visiškos laisvės gyvenimo būdas. Tuomet kyla klausimas: kaip gyventi visiškai laisvą milijonieriaus gyvenimą, prieš tai neturint milijono?

Pastaruosius penkerius metus atsakiau sau į šį klausimą, o šioje knygoje atsakysiu ir jums. Aiškiai parodysiu, kaip atskyriau pajamas nuo laiko ir tuo pat metu susikūriau savo svajonių gyvenimo būdą, keliavau po pasaulį ir išmėginau viską, kas šioje planetoje geriausia. Ir kaipgi man pavyko 14 valandų darbo dienas ir 40 000 dolerių per metus iškeisti į 4 valandų darbo savaites ir 40 000 dolerių per mėnesį?

Jums nepakenktų sužinoti, nuo ko viskas prasidėjo. Kad ir kaip būtų keista, aš kaip tik ruošiausi tapti investicijų bankininku.

2002 m. Edas Zschau, geriausias mokytojas pasaulyje ir buvęs mano smulkiojo aukštųjų technologijų verslo profesorius Prinstono universitete, manęs paprašė atvažiuoti papasakoti studentams apie savo verslo nuotykius tikrame pasaulyje. Aš sutrikau. Tuos studentus jau lankė milijonieriai, o aš, nors ir įkūriau labai pelningą sporto reikmenų įmonę, judėjau visai kita kryptimi.

Tačiau artimiausiomis dienomis pastebėjau, kad visi, regis, kalbasi, kaip įkurti didelę ir sėkmingą įmonę, ją parduoti ir patogiai gyventi. Na, gerai. Tačiau niekas nei klausė, nei atsakė: o kam to apskritai reikia? Koks aukso puodas pateisina tai, kad iššvaistome geriausius gyvenimo metus, tikėdamiesi, kad pabaiga bus laiminga?

Galiausiai mano parengtos paskaitos, kurias pavadinau „Prekybos narkotikais džiaugsmas ir pelnas“, prasidėjo nuo paprastos prielaidos: suabejoti pagrindiniais gyvenimo–darbo lygties kintamaisiais.

- Kaip pakeistumėte savo sprendimus, jei išeiti į pensiją būtų neįmanoma?
- O jei galėtumėte išeiti į mini pensiją ir išmėginti atidėtų gyvenimo planų džiaugsmus, neatidirbę už juos 40 metų?
- Ar tikrai norint gyventi kaip milijonieriams, reikia dirbti kaip vergams?

Nė neįsivaizdavau, kur šie klausimai mane nuves.

Neįprasta išvada? „Tikrojo pasaulio“ sveiko proto taisyklės – trapus visuomenės primestų iliuzijų rinkinys. Ši knyga jus pamokys pastebėti ir pasinaudoti progomis, kurių kiti nepastebi.

Kuo ši knyga išskirtinė?

Visų pirma, apie problemą aš daug nekalbėsiu. Įsivaizduosiu, kad kenčiate laiko badą, kaustantį siaubą arba – visų blogiausia – pakenčiamą ir patogią egzistenciją, nedarant nieko prasmingo. Pastaroji dažniausia ir pavojingiausia.

Antra, ši knyga – ne apie taupymą, joje neliapiama atsisakyti kasdienės raudonojo vyno taurės dėl milijono dolerių po 50 metų. Aš mieliau renkuosi vyną. Neliupsiu jums rinktis pramogų šiandien arba pinigų vėliau. Manau, kad galite turėti ir viena, ir kita dabar. Tikslas – džiaugsmas ir pelnas.

Trečia, ši knyga – ne apie „svajonių darbą“. Man atrodo savaime suprantama, kad daugumai iš šešių ar septynių milijardų žmonių idealus darbas tas, kuris trumpiausiai užtrunka. Dauguma žmonių niekada neras darbo, kuris nepalijaujamai teiktų pilnatvės jausmą, todėl tikslas ne toks; tikslas – turėti laisvo laiko ir savaime gauti pinigų.

Kiekvienos paskaitos pradžioje paaiškinu, kaip ypač svarbu būti „derybininku“ („dealmaker“). Derybininko manifestas paprastas: tikrovė yra sutartinė. Neskaitant mokslo ir teisės, visos taisyklės galima apeiti ar laužyti, nepažeidus etikos. Svarbu pasirinkti tinkamas taisykles, o ne laikytis tų, kurias sukūrė kiti.

Derybininko **DEAL**² – taip pat ir santrumpa, žyminti procesą, kuriuo tampama ir išliekama naujuoju turtuoliu.

Šios pakopos ir strategijos gali padėti pasiekti neįtikėtinų rezultatų, nepaisant to, ar esate darbuotojas, ar smulkus verslininkas. Ar tai, ką nuveikiau aš, galima nuveikti su viršininku? Ne. Ar, vadovaudamiesi tais pačiais principais, galite padvigubinti pajamas, perpus sutrumpinti darbo laiką ar bent dvigubai pailginti atostogas? Be abejo.

Štai kaip susikursite naują save:

D reiškia apibrėžimą (*Definition*) – juo suklaidintas sveikas protas apverčiamas aukštyn kojomis, ir įvedamos naujo žaidimo taisyklės ir tikslai. Žlugdančios išankstinės nuostatos išstumiamos, paaiškinamos tokios sąvokos, kaip santykinis turtas ir eustresas³. Kas yra NT ir kaip jie veikia? Šiame skyriuje paaiškinami naujo gyvenimo būdo recepto pagrindai – pati esmė – o paskui pridamos kitos trys sudedamosios dalys.

E reiškia panaikinimą (*Elimination*) – jis kartą ir visiems laikams pašalina pasenusią laiko valdymo sąvoką. Jis aiškiai parodo, kaip dažnai pamirštamo italų ekonomisto žodžiais remdamasis, 12 valandų darbo dienas paverčiau dviejų valandų dienomis... per 48 valandas. Kiekvienos valandos darbo rezultatus dešimteriopai ar dar daugiau padidinsite, taikydami netikėtus NT metodus, kuriais ugdomas selektyvus ignoravimas, vengiama informacijos pertekliaus, ir apskritai

nekreipiama dėmesio į nesvarbius dalykus. Šiame skyriuje gausite pirmąją iš trijų prabangaus gyvenimo būdo sudedamųjų dalių: laiko.

A reiškia automatiškumą (*Automation*) – pinigai valdomi autopiloto režimu, naudojant geografinį arbitražą, išorinių paslaugų pirkimą ir nesprendimo taisykles. Šiame skyriuje gausite antrąją prabangaus gyvenimo būdo dizaino sudedamąją dalį: pajamų.

L reiškia išsilaisvinimą (*Liberation*) – tai mobilus pasaulio piliečių manifestas. Paaiškinama mini pensijos sąvoka bei tobulo nuotolinio valdymo bei išsisukinėjimo nuo viršininko priemonės. Išsilaisvinimas – ne pigios kelionės, o nutraukimas saitų, kurie jus laiko vienoje vietoje. Šiame skyriuje suteikiama paskutinė prabangaus gyvenimo būdo sudedamoji dalis: mobilumas.

Reikėtų pabrėžti, kad viršininkai dažnai ne itin džiaugiasi, jei kasdien darbe praleidžiate po vieną valandą, todėl darbuotojams pakopas reikėtų perskaityti smulkiems verslininkams skirta DEAL tvarka, bet įgyvendinti jas DELA tvarka. Jei nuspręsite nemesti darbo, būtina išsilaisvinimu susikurti vietos laisvę, prieš automatiškumu sumažinant 80 % darbo laiko. Net jei niekada neketinate tapti smulkiu verslininku – turėti nuosavą įmonėlę, DEAL procesas jus pavers *entrepreneur* gryniausia šio žodžio prasme. Šį žodį 1800 m. sukūrė prancūzų ekonomistas Ž. B. Sėjaus – žmogaus, kuris ekonominius išteklius perkelia iš mažiau pelningų į pelningesnes sritis.⁴

Galiausiai nemaža dalis mano patarimų atrodys neįmanomi ir net visiškai prieštaraujantys sveikam protui – nenustebčiau. Pasiryžkite šias sąvokas laikyti platesnio mąstymo pratimais. Jei pamėginsite, pamatysite, kaip toli jos prasiskverbia, ir niekada nebegrįšite atgal.

Giliai įkvėpkite ir ženkite į mano pasaulį. Ir nepamirškite – *tranquilo*. Laikas linksmintis, o visa kita susiklostys savaime.

Timas Ferisas

Tokijas, Japonija

2006 m. rugsėjo 29 d.

² Angl. „sandoris“. – vert. past.

³ Šioje knygoje retesni terminai paaiškinami tada, kai apie juos kalbama. Jei ko nors nesuprantate ar norite patikrinti, užsukite į www.fourhourworkweek.com, kur rasite išsamų žodynėlį anglų kalba ir kitų įdomybių.

⁴ <http://www.peter-drucker.com/books/0887306187.html>